

Editorial

Af Børge Obel

Dette nummer af *Ledelse & Erhvervsøkonomi* er et temanummer om Innovation og Entreprenørskab. I "call for papers" stod der blandt andet, at morgendagens økonomi i stigende grad forventes at blive afhængig af videnstunge medarbejdere og af teknologibeherkelse, herunder kreativitet, videnproduktion samt evnen til at handle entreprenant i forhold til nye muligheder. Og der blev stillet spørgsmålet: Men hvordan ser sådanne erhvervsaktører ud? Under hvilke forhold fungerer de optimalt/fungerer de ikke?

Som svar på disse spørgsmål fik vi mange gode artikler, og vi har valgt at bringe seks artikler som belyser innovation og entreprenørskab i Danmark.

Henning Madsen, Helle Neergaard og John P. Ulhøi undersøger det generelle kapitalgrundlag for innovation og entreprenørskab, hvor kapitalgrundlaget omfatter såvel den finansielle kapital som den menneskelige kapital. Et af resultaterne i deres undersøgelse er, at den specielle dimension af den menneskelige kapital, som benævnes den sociale kapital er af afgørende betydning for nye virksomheders udviklingsmuligheder.

Den sociale kapital i form af iværksætteres personlige netværk behandles i den næste artikel af *Kim Klyver*. Han finder, at i opstartsfasen er iværksætternes netværk karakteriseret ved få, men tætte relationer, medens netværkene bliver mere omfattende og forskelligartede senere i virksomhedens livscyklus. *Kim Klyver* påpeger vigtigheden af, at virksomhederne aktivt arbejder med opbygning af det sociale netværk.

En af kilderne til iværksætters finansielle kapital er venturekapitalister, som *Sarah*

Kirkeby Almbjerg og Morten Thanning Vendelø kalder venture branchen. I deres artikel argumenteres der for, at venturekapitalister ikke kun kan bibringe en iværksætter finansiell kapital, men også social kapital gennem at stille sit netværk til rådighed for iværksætteren. Ved valg af venturekapital er det derfor ikke kun den finansielle del, der er vigtig; den sociale kompetence og ventureselskabets netværk skal også inddrages.

Disse tre første artikler har fastslået, at netværk og valg, udvikling, og vedligeholdelse af netværk er vigtigt ved start af en ny virksomhed. Men innovation foregår ikke kun gennem start af nye virksomheder, men også i veletablerede virksomheder. Spiller netværk her den samme rolle for innovation som i nystartede virksomheder?

Dette spørgsmål søger *Majbritt Rostgaard Evald* at besvare i sin artikel. Hun konkluderer, at personlige netværk spiller en afgørende rolle for innovation, hvor innovationen sker ved at en etableret koncern henlægger sin innovative aktivitet til en selvstændig virksomhed i koncernen. Men igen er overvejelser om netværkets form og omfang vigtig, idet forskellige medarbejdertyper i disse koncernindkapslede nye virksomheder har behov for forskellige typer af personlige netværk.

De fire artikler konkluderer derfor at den sociale kapital i form af sociale netværk er af stor betydning for, om de innovative aktiviteter lykkes, når de udføres i regi af selvstændige virksomheder enten udenfor eller som en del af en koncern.

Michael S. Dahl behandler i sin artikel: "Født til Succes? Knopskydninger som kilde til innovation" om succes avler succes. Har

en entrepreneurs erfaringsmæssige baggrund betydning for, om vedkommende får succes med et nyt initiativ? Det konkluderes, at nye knopskydende virksomheder med erfaring fra gode virksomheder har større succes end virksomheder uden denne erfaring. Så ja – succes avler succes.

Temanummeret afsluttes af en artikel af *Per Blenker, Poul Dreisler, Helle Færgemann* og *John Kjeldsen*, der stiller spørgsmålet om man kan fremme den menneskelige kapital til støtte for innovation og entrepreneurskab gennem uddannelse. Konklusionen af deres artikel er, at det kræver nye læringsformer, hvor det faglige og personlighedsudviklende tænkes sammen. Yderligere konkluderes, at det kræver en ny forståel-

sesramme for at kunne gøre dette. Artiklen kommer med et bud på, hvordan en sådan forståelsesramme kunne se ud.

Det gennemgående tema i dette nummer er, at innovation og entrepreneurskab udover den finansielle kapital også kræver fokus på den menneskelige og den sociale kapital. Det vidste vi måske godt i forvejen. Men dette temanummer går i dybden med problemstillingen og giver viden om hvad der er vigtigt, hvornår det er vigtigt og giver også eksempler på, hvordan vi griber sagen an.

Må dette temanummer medvirke til, at vi får mere innovation og flere og bedre iværksættere.